

ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТРАНСКОРДОННОГО СПІВРОБІТНИЦТВА ЗАКЛАДІВ ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

Переста Юрій-Віктор Юрійович

*аспірант кафедри міжнародного права юридичного факультету
Ужгородський національний університет
м. Ужгород, Україна*

Правовими засадами транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я є Конституція України, міжнародні договори згоду на котрі надала Верховна Рада України, закони України та підзаконні нормативно-правові акти та ін. До міжнародних договорів, які регулюють відносини транскордонного співробітництва у різних сферах, у тому числі і у сфері охорони здоров'я, можемо віднести Європейську рамкову конвенцію про транскордонне співробітництво та її додаткові протоколи [1–4]. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, окреслила напрями співробітництва щодо транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я, які спрямовуються на зобов'язання підтримувати транскордонне співробітництво, розвиток та посилення транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я, а саме посилення спроможності транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я, поступового наближення законодавства та практики до принципів *acquis* ЄС у цій сфері та ін. [5]. До числа міждержавних договорів, що містять положення щодо розвитку транскордонного співробітництва у сфері охорони здоров'я, можемо віднести договори, які укладені із сусідніми державами про добросусідство, дружні відносини і співробітництво, а саме з Польщею, Словаччиною, Угорщиною та Румунією [6–9].

Зважаючи, що транскордонне співробітництво реалізовується між суб'єктами або учасниками такого співробітництва сусідніх держав, то до правової основи такого співробітництва слід віднести Закон України «Про транскордонне співробітництво». Закон України «Про транскордонне співробітництво» містить положення щодо правових, економічних та організаційних засад транскордонного співробітництва. Даний закон містить положення, що транскордонне співробітництво може здійснюватися у сфері охорони здоров'я, а заклади охорони здоров'я відносить до учасників транскордонного співробітництва. Згідно положень ч. 9, ст. 1 згаданого закону до учасників

транскордонного співробітництва відносяться юридичні особи, фізичні особи та громадські об'єднання, що беруть участь у транскордонному співробітництві. Також законом врегульовується організація транскордонного співробітництва, тобто через які організаційні форми транскордонного співробітництва може реалізовуватись транскордонне співробітництво закладів охорони здоров'я. Згідно положень ст. 5 згаданого закону транскордонне співробітництво заклади охорони здоров'я можуть здійснювати через створені транскордонні об'єднання, через єврорегіони, європейські об'єднання територіального співробітництва, об'єднання єврорегіонального співробітництва, уклади угоди про транскордонне співробітництво, розробляти та реалізовувати спільні ініціативи, заходи, проекти, стратегії та ін. [10]. Варто відзначити, що заклади охорони здоров'я, можуть розробляти та реалізовувати спільні проекти через доступні програми транскордонного співробітництва, а саме: а саме Інтеррег Польща – Україна, Інтеррег Румунія – Україна, Інтеррег Угорщина – Словаччина – Румунія – Україна (2021–2027 рр.).

Не менш важливим є і Закон України «Основи законодавства про охорону здоров'я», який також можна віднести до правової основи такого співробітництва закладів охорони здоров'я. Закон України «Основи законодавства про охорону здоров'я» містить положення щодо правових, організаційних, економічних та соціальних засад охорони здоров'я України. Даний закон має окремий розділ щодо співробітництва закладів охорони здоров'я. Згідно із ч. 3 ст. 79 згаданого закону заклад охорони здоров'я «має право відповідно до законодавства самостійно укладати договори (контракти) з іноземними юридичними і фізичними особами про будь-які форми співробітництва, брати участь у діяльності відповідних міжнародних організацій, здійснювати зовнішньоекономічну діяльність» [11].

Таким чином, правовими засадами здійснення транскордонного співробітництва закладів охорони здоров'я є Конституція України, міжнародні договори згоду на котрі надала Верховна Рада України, Закони України «Про транскордонне співробітництво» та «Основи законодавства про охорону здоров'я» та підзаконні нормативно-правові акти та ін. Транскордонне співробітництво заклади охорони здоров'я можуть реалізовувати через різні правові форми, а також розробляти та реалізовувати спільні проекти у сфері охорони здоров'я через доступні станом на сьогодні програми транскордонного співробітництва.

Література:

1. Європейська рамкова конвенція про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями. URL:

https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_106#Text (дата звернення: 13.12.2023).

2. Додатковий протокол до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_099#Text (дата звернення: 13.12.2023).

3. Протокол № 2 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями, який стосується міжтериторіального співробітництва. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_520#Text (дата звернення: 13.12.2023).

4. Протокол № 3 до Європейської рамкової конвенції про транскордонне співробітництво між територіальними общинами або властями стосовно об'єднань єврорегіонального співробітництва (ОСС). URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_947#Text (дата звернення: 13.12.2023).

5. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011/ed20231116#Text (дата звернення: 13.12.2023).

6. Договір про добросусідство, дружні відносини і співробітництво між Україною та Словацькою Республікою. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/703_150#Text (дата звернення: 13.12.2023).

7. Договір про відносини добросусідства і співробітництва між Україною та Румунією. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/642_003#Text (дата звернення: 13.12.2023).

8. Договір між Україною і Республікою Польщею про добросусідство. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/616_172#Text (дата звернення: 13.12.2023).

9. Договір про основи добросусідства та співробітництва між Україною і Угорською Республікою дружні відносини і співробітництво. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/348_004#Text (дата звернення: 13.12.2023).

10. Закон України «Про транскордонне співробітництво». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1861-15#Text> (дата звернення: 14.12.2023).

11. Закон України «Основи законодавства про охорону здоров'я». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2801-12#Text> (дата звернення: 14.12.2023).